

ИНСОН ҚАДРИ УЧУН

ЭНГ УЛУФ, ЭНГ САВОБЛИ ИШ

ИНСОННИ ЭЪЗОЗЛАШ УНИНГ САЛОМАТЛИГИНИ асрашдан бошланади

Халқ қабулхоналарида фуқароларнинг ариза ва шикояти белгиланган тартибда, холислик тамойиллари асосида кўриб чиқилиб, ижобий ҳал этилаётгани мамлакатимизда инсон хукук ва манфаатларига олий қадрият сифатига қаралётганининг амалдаги ифодасидир.

Республикамизнинг барча туман ва шаҳарларида ташкил этилган Халқ қабулхоналари одамлар оғирини енгил килиш, уларнинг муаммоларини ҳал этишида мухим аҳамият касб этиётir. Буни Узбекистон Республикаси Президентининг Тошкент шаҳар Халқ қабулхонаси фаолияти мисолида ҳам кўриш мумкин.

Чилонзорлик 1993 йилда туғилган Дониёр Мирзаевга иккى ёшлигига генератит "B", уч ёница эса сурунали генератит "B" ташхиси кўйилган. Муолажаларни ўз вактида олий түрширга қарамайди. 2010 йили шифокорлар Дониёрнинг жигар циррозига чалинганин аниқлашди. 2012 йилда ўтказилган тиббий муолажада бодада кизил ўнгацдан кон кетиш ҳолати ҳам котидиги. Утган йили эса, бўйраги ва жигаридаги жиддий ўзгаришлар туфайли муолажа опди. Ҳуллас, жигарни операция қилишдан бошқа чора қолмади. Бунинг учун яхшияни маблаг зарур эди. Бъязан мана шундай вазиятда қариндош-уруглардан ҳам нажот бўлмайди. Операция учун 270 миллион сўм Узбекистон Президентининг Тошкент шаҳридаги Халқ қабулхонаси ташаббуси билан тегиши идоралар томонидан ажратилиди.

яҳши томонга ўзгара бошлади. Ҳозирда Д.Мирзаевнинг соглиги доимий равишда шифокорлар назоратига олинган.

Халқимизнинг "иссиқ жон, эртага нима бўлишинги билмайсан" деган гапи никоятда тўғрилигини Дониёрдек оғир дарддан азоб чеккан ва чекаётгандар чукур хис килиди. Касаллик билан олишаётгандан беморга бир култум сув тутиб, "тузумкисиз?", десангиз ҳам катта мадад. Айниқса, бокучисиз, ётоқли беморлар, каријалар бир оғиз ширин сўзга зор.

Шу маънода, 2017 йилдан бўён Президентнинг жойлардаги Халқ қабулхоналари томонидан мунтазам ўтказилади. Операция учун 270 миллион сўм Узбекистон Президентининг Тошкент шаҳридаги Халқ қабулхонаси ташаббуси билан тегиши идоралар томонидан ажратилиди.

66 **ХАЛҚИМИЗНИНГ "ИССИҚ ЖОН, ЭРТАГА НИМА БЎЛИШИНГИ БИЛМАЙСАН" ДЕГАН ГАПИ НИХОЯТДА ТЎҒРИЛИГИНИ ДОНИЁРДЕК ОҒИР ДАРДДАН АЗОБ ЧЕККАН ВА ЧЕКАЁТГАНЛАР ЧУҚУР ҲИС ҚИЛАДИ. КАСАЛЛИК БИЛАН ОЛИШАЁТГАН БЕМОРГА БИР ҚУЛГУМ СУВ ТУТИБ, "ТУЗУМКИСИЗ?", ДЕСАНГИЗ ҲАМ КАТТА МАДАД. АЙНИҚСА, БОҚУЧИСИЗ, ЁТОҚЛИ БЕМОРЛАР, ҚАРИЈАЛАР БИР ОҒИЗ ШИРИН СЎЗГА ЗОР.**

Утган йилнинг сентябрда Дониёрга опаси донорлик қилиди. Ҳиндистондаги жарроҳлик амалиёти оғир ўтди. Қарийл уч ойлик даволанишдан сўнг Тошкентта қайтиб келган опа-укаларнинг соглиги

хонаси ташаббуси билан шаҳар соглини сақлаш бош бошқармаси ҳамкорлигига соҳадаги мавжуд камчиликлар, ахоли мурожаатлари ўрганилиб, ҳар ҳафта чуқурлаштирилган тиббий кўрининг

йўлга кўйилгани инсонни қадрлашнинг амалдаги кўринишидан бирни бўлди. Кам таъминланганлар, ногирон ва якка-элизлар бирлами чибий мусассаларда динсансер назоратига олиниб, давлаташ хамда согломлаштириш ишлари олиб борилаётгани са, ижтимоий хизматига муҳток қатлам соглини асрарга хизмат қиляпти.

Чуқурлаштирилган тиббий кўрикларни сифатли ўтказиш учун тиббиёт олий ўқув юртларидан етук мутахассислар хамда шаҳар соглини сақлаш бош бошқармаси томонидан олий тоифали шифокорлар жалб қилинмоқда. Шифокорлар куригидан ташкири, ЭКГ, УЗИ, рентген текширулар олиб борилиб, клиник хамда бўюкмёвий тахлипларни ўтказиш ўйғу кўйилган.

Ўтган йили оиласвили поликлиника ва маҳаллаларда ташкил этилган тиббий кўрикларда 11 255 фуқаро назоратдан ўтказилди. Ўн мингдан зиёд фуқаро соглигидаги муммо борлиги аниқланаби, мингта яхин фуқаро билан патронаж ишлари олиб борилди, — дейди Узбекистон Республикаси Президентининг Тошкент шаҳридаги Халқ қабулхонаси мудири Тохир Муллаконов. — "Nobel" фармацевтик компанияси, "Жўрабек лабораториаси" кабий ҳомийлар томонидан белуп тарқатилган 104 000 000 сўм қийматдаги дори-дармон 530 фуқаронинг дардига маҳлам бўлган бўлса, даволаниш учун берилган 465 та ордер, 103 та ногиронлик араваси кемтиқ кўнгилларни төгдек кўтариди.

Тиббий кўрикларда маъсулларга ўзларини қийнаётган муаммоли маъсалаларни ҳал этилишида амалий ёрдам сурʼаб 475 нафар фуқародан келиб тушган турли мазмундаги мурожаатлар ўша пайтинга ўзидаёт мусалуп идора ва ташкилотларга юборилган. Мурожаатларнинг 233 таси ижобий ҳал этилишига ёришилган 216 та мурожаат бўйича ҳукукий маслаҳат ва тушунириш берилган. 26 та мурожаат эса, маблаг ва муддат талаб боис, узоқ муддати нозратга олинган.

Тиббий кўриклар давомида кам таъминланган оиласвили, ногиронлиги бўлган болалар, якка-элизлар ва ётодаги кексларга озиқ-овқат ва моддий ёрдам берилиган бўлса, қандай диабетга чалинган фуқароларга белуп глюкометр ва дори-дармонлар тарқатилиди.

23 ёши маориф Вазири

МИЛЛАТ ФИДОЙИЛАРИ

ва УНИНГ ОЛАМШУМУЛ ЛОЙХАЛАРИ

Шўро катагонига учраган ўзбек вазирлари сафида бугунги қаҳрамонимиз ЎзССР Маориф халқ комиссари Раҳим Иноғомов ҳам бор. У вазир рутбасини олганида бор-йўги 23 ёшда бўлган.

Рахим Иноғомовнинг ташаббуси остида иш бошлаган "Маориф ва ўқитувчи" журнали бугун ўша даврни кўз олдимишга келтириш учун мисоли энциклопедик манба. "Ўзбекистон зиёлилари" рисоласи, кўплаб маколалари унинг теран тафаккур этаси, жасорати ва ҳақиқий миллат фидойиси бўлганидан дарак беради.

"Маскавда ўзбек иштудентлари" мақоласи қаҳрамони

Рахим Охунжонович Иноғомов 1902 йил декабрь ойида Тошкент шаҳрида туғилган. Аввал эски мактабда сўнг рус-тузем мактабида ўқиган. Мунавар кори Абдурашидхоновнинг "Намуна" мактабини битириб, қалбига миллат ва Ватан муҳаббатини жо қилди. 1918 йилдан Сайд Ахорийнинг "Ичизлар тўдаси"да, 1919-1921 йиллар Фитратнинг "Чигатай гуруни"да иштирок этиб, ўз даврининг илгор фикрли ўшларидан бирiga алланади.

Билимга ташна ва фикри ўткир ўзбек ўғити 1921-1924 йилларда Москвадаги Свердлов номидаги коммунистик университетида ўқиди. Туркистонлик талабалардан Абдулла Қамчинбек "Туркистон" газетасининг 1923 йил 6 априле сонида "Маскавда ўзбек иштудентлари" мақоласида Москвада "...утган йил 10-15 нафар ўзбек иштуденти бўлса, бу йил юзлабидир. Улар: Карл Маркс институтида инженер электрик Сайид Ҳўжаев 1915 йилдан бўён Москвада ўқиди. 2. Қишлоқ ҳужалик академиясида каттақурғонлии Ортиқурмуроид Йўлдошев. 3. Ҳукумат дорулғунуни юридик факультетида Алияқбар Қирғизбоеv (наманганик). 4. Свердлов университетида Акмал Икромов ва Раҳим Иноғомов. 5. Петроград Зиновьеве дорулғунунида Саидхамид Назир ўғли. 6. Москав Шарқ дорулғунунинг турли тайёрлов бўйламилари 23 ўзбек (5 та қиз). 7. Москав Рабфакда 37 ўзбек... Москвада туркистонлик ўзбеклар сони 106 та..." дега маълумот беради.

"Маориф ва ўқитувчи"нинг ташаббускори

1925 йил Тошкентта келган Р. Иноғомов Түркестон Республикаси Маориф халқ комиссари лавозимига тайланган. Унинг ташаббуси билан маориф комиссаригининг нашри ёфкори сифатида "Маориф ва ўқитувчи" журнали таъсис этилди. Айни пайтда журналинг бос мухаррири Раҳим

орқасида бирдан бир ўзбек тилида шу биттагина журнал олди. Мен бу ерда журналинг аҳамияти ва қийинчиликлари ҳамда маориф ҳақида вазифалари тўғрисида тўхтамайман. Ёлғиз шуни айтиб кетмакчиман ким, буни бир журнал, қишлоқ шаҳар маориф ходимларигина эмас, балким элнинг юксалишига ишлайтурсон курол бўлиши учун барчамизнинг жиддий иштирокимиз керак деб биламан", дейди. Шунингдек, муаллиф бутун маориф идоралари бу журнали ўз кўлларидан сақлашлари лозимлигини айтти ўтади.

Журналинг давомийлигини таъминлаш учун ҳар бир ўқитувчи дўстлар журналга обуна бўлиши ва ушиб нашрнинг тарбиботига, кўпроқ тарқатилишига кўмак этиши ҳамда маҳаллаларнинг турли ҳолатлари, камчиликларидан ёзиб туриши зарурлигини таъкидлайди. Чунки ўша даврда журнални маънавий ва моддий томондан кўллаб-куватлаш жуда муҳим эди. Колаверса, маориф борасида жон кўйидирадиган бошқа журнал ҳам бўлмаган.

Рахим Иноғомов кейинга мақоласида совет мактаблари ва уларда дарс берадиган тинимизсиз курашлари оркали тушунигради. "Англатара" мақоласида эса Буюк Британия давлати ва унинг жаҳон сиёсатидаги ўрни ҳақида журналхонлар билан ўз мuloҳазаларини ўтқолашади. Марказий нашрлар материаллари асосида Раҳим Иноғомов совет давлатининг таҳчили сиёсатида Буюк Британия ва Лойд Жорж ҳукумати билан кечеётган вожеликларининг айрим кирраларини тушунишига иштади.

Рахим Иноғомов кейинга мақоласида совет мактаблари ва уларда дарс берадиган тинимизсиз курашлари оркали тушуниради.

Бизда ўқишини истаганлар минглаб бор...

Рахим Охунжон ўғли 1925 йил октябрь ойида Ўзбекистон комсомоли марказий қўмитаси мажлисида маъбуза билан иштирок этид. У ўз маъбузасида баландларвозда ракамлардан чекиниб, барча муаммоларни ва ҳолатни рўй-рост баён килади: "...Бизда ўқишини истаганлар минглаб бор, аммо биз уларнинг ҳаммасини мактабларимизга жойполмаймиз... Мисол ўрнида айтаман ким, бу йил ичидан ҳатто келгуси 5 йил зарфинда ҳам бутун мактаб биноларни янгидан солиб битира олмаймиз. Бизнинг вазифамиз бор — орқада көлон вилоятларда мактабларнинг сонини 100 фоизга етказиш, бирор буни ҳам кила олмаймиз деб кўркманан. Чунки мактаб учун бинолар йўқдир. Бундай ишлар учун бизга жудаяз оз пул берилади. Давлат буджетидан мактаб таъмири ва биноси учун 140 минг сўм берилади. Ваҳоланки, мактаб биноларни яшайтирадиган бошқа журнал ҳам бўлмаган.

Рахим Иноғомов кейинга мақоласида совет мактаблари ва уларда дарс берадиган тинимизсиз курашлари оркали тушуниради.

Жадид зиёлиларининг илк ютуқлари

1926 йилдан Раҳим Иноғомов Маориф халқ комиссари лавозимидан олиниб, Ўзбекистон Компартияси МК матбуот бўлими мудири лавозимига таъкидлайди. "Маориф ва ўқитувчи" журналинг 1926 йил 9-сонида "Тўлган тўқиқ" йилни ҳам

Архив сурʼат

ҳақида хабар беради. Кишини таажжубга соладиган томони муаллиф жуда ёш ва эндиғина университетни битириб келганига қарамай, муаммолага ўз ишининг туб моҳиятини англаган ҳолда ёндашади. Жумладан, "...Бизда мактаб масаласи анчагина қўйин масала. Чунки бизнинг ўшайдирон шароитлар ичада шўро меҳнат мактабини тузиш шубҳасиз осон эмасди. Лекин шундай бўлса ҳам мамлакатда бўлган дардлик ҳаракати ишини илгарига суруб амалда бир неча жонли натижалардан узоқланади. Мактаб масаласида биринчи ўринни ўқитувчilar, кўпчилик билан сўйлаганда ҳатто 3-4 йиллик тартибли ўқиши кўрмагандирлар. Шунинг учун ўқитувчilar етказиш масаласига қанча аҳамият берасек ўқитувчilarнинг билимларин кўтарувга ҳам шунча аҳамият бермак керак", дейди.

УШБУ МАТЕРИАЛНИ ЛОТИН ЁЗУВИГА АСОСЛАНГАН ЎЗБЕК АЛИФБОСИДА ЎҚИШ УЧУН МАЗКУР QR-КОДНИ СКАНЕР КИЛИНГ.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги

Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2020 йил 13 январда 1047-рекам билан рўйхатта олинган.

Нашр индекси — 236. Буюртма Г-646.

Ҳажми — 3 табоб. Офсет усулida босилган. Қозғ бичими A2.

Бахсоли келишилган нарҳда.

"ШАРҚ" нашриёт-матбода акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди.

Босмахона манзуси: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41-үй.

кошида Германия тажрибаси асосида ўқув-амалий мактаблар ташкил этид. Россиянинг ичи саноат туманлари юзлаб ёшлини йўллаб маҳаллий ёшлилардан киска вақтда катта миқдорда кадрлар армиясини шакллантиришга киришид.

Рахим Иноғомов айни пайтда мамлакатнинг сиёсий бошқарувида ҳам фаол иштирок этид. Айниска, ЎзССР МИК пленумида ЎзССР КП(б)нинг таслимчикли фаолиятига қарши чиқиб, партия аппаратини ҳамда халқ хўжалигидаги кадрларни миқлиғлаштириши тезлаштиришда кескин чоралар киришни талаб қилади. Унинг 1926 йил чоп этилган "Ўзбекистон зиёлилари" рисоласи катта шов-шувларга сабаб булади. Унда Октябрь тўнтишига нисбатан ноҳу муносабат билдириб, ўзбек халқининг маорифда кўлга киритаётган ютуқлари инқилобининг эмас, жадид зиёлиларининг хизматиданdir деган фикри иллари суради.

Қора булутлар сояси

Рахим Иноғомовнинг фаолиятидан норози бўлган кимсалар уни ҳукуматдан чотлаштиришга эришилди. У бир муддат Ўздавнанриёда бўлум мудири ва Ўзбекистон ёзувчиларининг Самарқандаги "Қизил қалам" жамиятига раҳбарлик қилди. Айни пайтда ўз мақолаларида Средашибиро, Средашибиро каби марказларнинг назоратчи органларини зўравонлиқда, Ўзбекистон Компартиясини Россиянинг қизил мустамакачилик сиёсатига қарши курашмаётганликда айлашда давом этид. ВКП(б)МК ўрта Осиё бюроси ва унинг Ўзбекистон Компартиясидаги тарафорларни Раҳим Иноғомовга қарши матбуотда "иноғомовлик" деган соҳта иш очиб, бутун партия ташкилотларни оёқка турғазди. 1926 йил 12 декабрда Ўзбекистон Компартияси МК Икроҳ бюроси ва пленумида, 1927 йил январь ойида ўрта Осиё бюросида бу масаласи маҳсус кўрилиб, "иноғомовлик" — майдо буржува ва миллиатчилик томонга оғизи", деб қоралди. 1926 йил декабрда ойда барча вазифаларидан олип ташланган Раҳим Иноғомов 1927 йил 2 сентябрдан 1930 йил майгана Қашқадарё вилоят икрӯмида олип бўлди. Борди.

1930 йил 30 майда "Қизил Ўзбекистон" ва "Правда Востока" газеталарида очик ҳат уюштирилиб, Раҳим Иноғомов "ғояйи жиҳатдан тор-мор қилинди", деб гўё тавба-тазарру қилдирилди. Натижада тарк этишига мажбур бўлди. Бирор "иноғомовлик" хоринда Аҳмад Заки Валидий (1880-1970) ва Мустафа Чуқай (1890-1941) томонидан ўзбек коммунистларининг марказининг минтакадаги хўжайини — ўрта Осиё бюроси (Средашибиро) қарши дадил чиқиши, деб олиб борди.

Рахим Иноғомов 1931-1937 йилларда Москвада яшаб, Бутуниттифоқ МИКда таржимон ва "Электр ихтироилар жамияти" заводида касаба уюшмаси раиси лавозимларидан ишлади. 1937 йил 25 августанда эса Кримдаги Апушта шаҳрида қамоқча олинида таъсисиз мактаб биноларни ташкилотларидан оғизи бўлди. Бундандан ташкири, мамлакатнинг турли шахарларидаги юниситет ва билим йортларида ҳам минглаб ўқувчиларга имзолашга мажбур этилди. Сўнгги сўрқ ва юзлаштиришларда ўзига нисбатан барча айловларни раиси келишилган нарҳда.

Рахим Иноғомов 1931-1937 йилларда Москвада яшаб, Бутуниттифоқ МИКда таржимон ва "Электр ихтироилар жамияти" заводида касаба уюшмаси раиси лавозимларидан ишлади. 1937 йил 25 августанда эса Кримдаги Апушта шаҳрида қамоқча олинида таъсисиз мактаб биноларни ташкилотларидан оғизи бўлди. Бундандан ташкири, мамлакатнинг турли шахарларидаги юниситет ва билим йортларида ҳам минглаб ўқувчиларга имзолашга мажбур этилди.

Дарҳақиқат, шу йилларда ёш Ўзбекистон ҳукумати ўзининг олдига ўн йилликда аҳолининг саводхонлигини юз фоизга етказиш масаласини кўйди. Очилган ҳар бир завод, фабрика

Бахром ИРЗАЕВ, "Қатагон курбонлари хотириаси" музей илмий ходими

Рахим Иноғомов 1922-1923 йилларда Акмал Икромов, Усмонхон Эшонхўжаев, Абдуллаҳон Каримов каби туркистонлик талабалар билан "сўл коммунистлар" номли гурух ташкил этиди. Унда Октябрь инқилиби Туркистон меҳнаткашарлари, ҳеч кандай озодлик бермади, "биз ҳамон Россия колонияси ҳолидамиз" дер эдилар ва ҳатто, ССРР МИҚга ҳам хат йўллайди.

РАҲИМ ИНОҒОМОВ 1922-1923 ЙИЛЛАР МОСКВАДА АКМАЛ ИКРОМОВ, УСМОНХОН ЭШОНХЎЖАЕВ, АБДУЛЛАҲОН КАРИМОВ КАБИ ТУРКИСТОНЛИК ТАЛАБАЛАР БИЛАН "СЎЛ КОММУНИСТЛАР" НОМЛИ ГУРУХ ТАШКИЛ ЭТАДИ. УЛАР ОКТАБРЬ ИНҚИЛОБИ ТУРКИСТОН МЕҲНАТКАШАРИГА ҲЕЧ КАНДАЙ ОЗОДЛИК БЕРМАДИ, "БИЗ ҲАМОН РОССИЯ КОЛОНЯСИ ҲОЛИДАМИЗ" ДЕР ЭДИЛAR ВА ҲАТТО, ССРР МИҚГА ҲАМ ХАТ ЙЎЛЛАДИ.

РАҲИМ ИНОҒОМОВ СВЕРДЛОВ КОММУНИСТИК УНИВЕРСИТЕТИНИ ТУГАТГАНИДАН СҮНГ ТАҲСИЛНИ ШАРҚШУНОСЛИК ИНСТИТУТИДА ДАВОМ ЭТТИРАДИ. АЙНИ ПАЙТДА ТУРКИСТОН МАТБУОТИ САҲИФАЛАРИДА ҲАМ ЎЗ МАҚОЛАЛАРИ БИЛАН КЎРИНА БОШЛАЙДИ.